

Jaarverslag 2022

Verbonden

Vereniging Prisma

B Joseph Haydnlaan 2a

3533 AE Utrecht

E info@prismaweb.org

I www.prismaweb.org

KvK 11 04 96 36

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1 PRISMA ACADEMY	5
1.2 SUMMER SCHOOL/INTERVISIEGROEPEN	5
1.3 TOEZICHTHOUDERS PROGRAMMA	5
2 LOBBY EN POSITIONERING: CHRISTELIJKE STEM OVER OS IN POLITIEK EN SAMENLEVING	7
2.1 DOELSTELLING EN RESULTATEN (IMPACT)	7
2.2 LESSONS LEARNED EN TOEKOMSTPLANNEN	11
3 CPOE - CHRISTELIJK PLATFORM OOST-EUROPA	13
4 EO METTERDAAD	15
5 VERENIGING	16
5.1 DE ALGEMENE LEDENVERGADERING PRISMA	16
5.2 VERGELIJKEND ONDERZOEK.....	16
5.3 BESTUUR	16
5.4 LEDEN PRISMA	17
5.5 PRISMA KLACHTENCOMMISSIE	18
5.6 MENSEN EN MIDDELEN	18
5.7 TOELICHTING BIJ DE STAFINZET	18
6 JAARREKENING 2022	20
6.1 ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING.....	20
6.2 BALANS	21
6.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	22
6.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	26
6.6 RESULTAATBESTEMMING.....	27
6.7 ONDERTEKENING	28
6.8 MEDEDELING KASCOMMISSIE	28
6.9 BEGROTING 2023	29
LIJST MET AFKORTINGEN	31

Voorwoord

Het jaar 2022 kent vele gezichten. We hebben de verbinding gezocht om opnieuw te beginnen met elkaar, ondanks alles. In het begin van het jaar zaten we (voorlopig?) in de staart van grootschalige maatregelen in het kader van de Covid epidemie. De Oekraïne oorlog zet een grote stempel op dit jaar met veel geweld en veel vluchtelingen als gevolg. De Oost-Europa organisaties zijn dit jaar buitengewoon actief geweest en het CPOE heeft daarbij een rol gespeeld om samen te werken voor de mensen die hieronder lijden. We voelen ons verbonden met het volk van Oekraïne en de Oost-Europa organisaties voelden zich nauw verbonden met elkaar en met hen. 2022 was een jaar waar we weer moesten leren om te gaan met een inflatiepercentage van dubbele cijfers en een nog grotere stijging in de kosten voor verwarming. Het is nog onduidelijk wat dit voor het werk van onze organisaties op middellange termijn zal betekenen.

Het jaar werd ook getekend door de daadwerkelijke ontmoetingen die op grotere schaal konden plaatsvinden. De Algemene Vergadering, toezichthoudersbijeenkomsten, intervisiegroepen, lobbyistenoverleg konden weer georganiseerd worden en er werden reizen gemaakt. Eerst grote blijdschap en al snel weer vertrouwd en gewoon. Voor Prisma was de vorming en het verwoorden van een nieuwe strategie een belangrijk proces met als uitkomst een vastgesteld document. Belangrijkste vernieuwing is gelegen in een meer externe focus en de essentie van de christelijke identiteit in een seculiere omgeving.

Belangrijk was ook het onderzoek van The Broker naar de relevantie en toegevoegde waarde van samenwerken met Faith Based Organisaties.

Het CPOE heeft zich ook binnenste buiten gekeerd en de vraag op tafel gelegd: waar ligt onze meerwaarde? Veel nieuwe energie kwam daarbij vrij en dit resulteerde in een ambitieus nieuw strategisch plan met duidelijke groeidoelstellingen. De coördinator CPOE krijgt met ingang van 2023 extra uren tot haar beschikking om bij te kunnen dragen aan het realiseren van deze doelstellingen.

Financieel heeft Prisma het in financieel opzicht beter gedaan dan verwacht en begroot. Het tekort was begroot op ongeveer 40K en het werd 25K. Tegelijkertijd hechten we eraan om als uitgangspunt te hebben dat we streven om kosten en baten in evenwicht te laten zijn en dat er incidentele investeringen kunnen worden gedaan met reserves uit het verleden.

We kijken terug en zijn dan toch heel dankbaar voor het vele goede dat we mochten ontvangen en de trouw en verbondenheid met en van onze achterban al vele jaren. Daarbij richt onze dankbaarheid zich in de eerste plaats naar onze Heer en Heiland die ons in staat stelt om ook als Prisma onze plaats in te nemen. De verbondenheid met de Bijbel is de bron van ons werk en leven.

Dion van Steensel

Voorzitter

Haaije Feenstra

Directeur

1 Prisma Academy

1.1 Reguliere bezinning

De bezinningsactiviteiten rond de Algemene Vergadering waren beide weer fysiek mogelijk. In april was prof.dr. Roel Kuiper te gast en sprak over het belang van ecologie & theologie voor onze sector. De Theologische Universiteit Utrecht/Kampen heeft besloten een leerstoel op te richten. De leden Woord en Daad, Verre Naasten, ZOA, Dorcas en Tearfund hebben besloten hierin ook gezamenlijk onder de vlag van Prisma in te participeren. In december was dr. Sara Kinsbergen van de Radboud Universiteit Nijmegen te gast en sprak over het belang van religie voor duurzame ontwikkeling.

Eind augustus hebben de directeuren met elkaar ervaringen en wensen gedeeld op het gebied van samenwerking en de mogelijke rol van Prisma daarbij.

1.2 Summer School/Intervisiegroepen

Dit jaar hebben we gewerkt met zes intervisiegroepen, te weten twee groepen van directeuren, twee groepen high potentials/middenmanagers en twee groepen young potentials. Een aantal deelnemers uit de vorige groepen zijn doorgedaan in de huidige groepen. Veel voorkomende thema's zijn: governance, organisatie design, persoonlijk leiderschap en ontwikkeling. De meerderheid van de leden nemen deel aan één van de groepen.

Ieder jaar organiseert Prisma een summer school voor Young Professionals. Ook dit jaar ging de Summerschool met 16 deelnemers in gesprek over ontwikkelingsamenwerking. Daarbij kwamen het belang van religie voor duurzame ontwikkeling, lobby, communicatie en lokalisatie als thema's voorbij. Dit jaar was er ook specifiek veel aandacht voor fondsenwerving en communicatie in onze sector. De week was er één vol interessante discussies, en de sprekers hadden te maken met

een groep die veel vragen stelde en dat werd uiteraard gewaardeerd. Onder de sprekers waren dit jaar Joël Voordewind (oud-Kamerlid van de ChristenUnie), Marc Broere (eindredacteur van Vice Versa, het vakblad van onze sector) en Henk Jochemsen (voormalig directeur Prisma). De week wordt vooral erg gewaardeerd door medewerkers die net gestart zijn bij één van de Prisma-leden, en daarom bevelen we deze zomerschool ook van harte aan.

1.3 Toezichthouders programma

Dit programma werd mede vormgegeven door een voorbereidingsgroep van Anne Strijker (ZOA) en Arco van Wessel (World Vision) samen met Haije Feenstra. Het programma bestond uit twee onderdelen:

Allereerst een kijkje in de keuken van een lid organisatie. Deze keer waren Rina Molenaar, bestuurder van Woord en Daad en ds. Gert Jan Baan, voorzitter van de Raad van Toezicht, degenen die ons meenamen in de ontwikkeling van Woord en Daad qua organisatie en governance en deelden hun dilemma's voor de middellange termijn.

Daarna was er een presentatie van Jaap Kamphorst over de ontwikkeling van de governance in de laatste decennia en gebruikte de zorg als referentiegroep.

Er waren meer dan 40 deelnemers van 15 verschillende organisaties aanwezig. Er was een hoge betrokkenheid en nieuwsgierigheid van de deelnemers aan het gesprek. Uit de evaluatie bleek dat de bijeenkomst gewaardeerd werd met een 8,5. Er werden nieuwe contacten gelegd en inzichten aangescherpt. Deelnemers hebben het ervaren als een verrijking om geïnformeerd te worden hoe andere Raden van Toezicht functioneren.

Tijdens de bijeenkomst was er gelegenheid om kennis en ervaring te delen.

2 Lobby en Positionering: Christelijke stem over OS in politiek en samenleving

2.1 Doelstelling en resultaten

Algemeen

"Religie doet ertoe en het voeren van de dialoog over wat mensen ten diepste drijft is essentieel bij het ontwikkelen van programma's en het uitvoeren van een effectief Nederlands Buitenlandbeleid. Dat klinkt als een cliché, maar het is nodig om dit blijvend onder de aandacht te brengen."

Het onderzoek van The broker en de uitkomsten hiervan vormden een belangrijke basis onder het werk van het afgelopen jaar. Daarnaast stonden activiteiten in het teken van beïnvloeding van de concrete uitwerking van het coalitieakkoord van kabinet Rutte IV 'omzien naar elkaar en vooruitkijken naar de toekomst', ten aanzien van het Nederlands buitenlandbeleid. We hebben onder andere gepleit voor het belang van werken aan gelijkwaardige partnerschappen, waarbij expertise die beschikbaar is, ook wordt afgestemd op de vraag 'hoe komt dat ten goede aan de verbetering van de positie van armere en kwetsbare groepen'. In het bijzonder hebben we aandacht gevraagd voor de belangrijke taak die hierin is weggelegd voor FBO's en samenwerking met religieuze actoren van grote toegevoegde waarde is. Dat deden we onder andere in aanloop naar het verschijnen van de nieuwe beleidsnota 'Doen waar Nederland goed in is' van minister Schreinemacher, maar ook als input voor te ontwikkelen strategieën zoals de Afrikastrategie, global health strategy en de mensenrechtennota. Onze input leverden we op verschillende manieren: via officiële consultaties en gesprekken met Buitenlandse zaken, tijdens inhoudelijke bijeenkomsten, maar ook via de publieke opinie.

De samenwerking op het gebied van lobby en advocacy tussen Prisma en haar leden, maar ook tussen Prisma-leden onderling krijgt steeds meer gestalte. Gedeelde identiteit vormt een betrouwbare motor voor samenwerking, kennisuitwisseling en wederzijds leren. Ook wordt Prisma gevonden als betrouwbare partner ten aanzien van organisatie specifieke vraagstukken. Door intensievere samenwerking en verbondenheid tussen Prisma en haar lidorganisaties kon de inzet van Prisma in het afgelopen jaar worden geïntensiveerd. We zijn dankbaar voor het enthousiasme en de passie die deze samenwerking verder brengt.

We geven u aan de hand van de volgende thema's inzicht in de activiteiten en gerealiseerde doelstellingen van het afgelopen jaar: (1) onderzoek: van kennis naar praktijk; (2) politieke beleidsbeïnvloeding; (3) religieuze geletterdheid; (4) leren, ondersteunen en samenwerken; (5) communicatie.

1. Onderzoek: van kennis naar de praktijk

We zijn als Prisma blij om te melden dat we het onderzoek over het belang van samenwerken met faith-based organisaties, uitgevoerd door onderzoeksinstituut The Broker, in het achterliggende jaar hebben kunnen afronden. De onderzoeksresultaten en aanbevelingen zijn inmiddels gedeeld met verschillende relevante stakeholders, in diverse verbanden. Te denken valt aan politici, beleidsmedewerkers, ambtenaren, academici en via bijdragen in de media.

Hoogtepunten waren de dialoogsessies in Den Haag met onder andere beleidsmakers, de presentatie van de religiespecial van Vice Versa, maar ook de constructieve voortzetting van onze samenwerking met de nieuwe speciaal gezant voor vrijheid van religie en levensovertuiging.

De inhoud van het onderzoek gaf naast belangrijke inzichten ook handvatten om het werk van Prisma en haar leden onder de aandacht te brengen. Zo leverden we onder andere een bijdrage aan de jaarlijkse conferentie van *The Knowledge Platform Security & Rule of Law* (KPSRL) in samenwerking met The Broker. Ook de media schreven over de uitkomsten van het onderzoek.

Hoewel het onderzoek nu officieel afgerond is en we nu duidelijk bewijs hebben dat religieuze actoren toegevoegde waarde hebben in ontwikkelingssamenwerking, zijn er nog genoeg elementen die vragen om meer uitwerking en verdieping. In de komende beleidsperioden zullen we ons, naast het voeren van verschillende gesprekken, buigen over het 'hoe' van samenwerken met religieuze actoren, bijvoorbeeld rondom de rol van FBO's op het gebied van lokalisatie en Shift the Power. Hiervoor hebben we de afstemming, samenwerking en kennis van onze lidorganisaties nodig.

Het is mooi om te zien dat het belang van religie en samenwerken met religieuze actoren voor duurzame ontwikkeling steeds meer wordt erkend. In de nieuwe BHOS-beleidsnota 'Doen waar Nederland goed in is' werd het genoemd en ook in andere beleids- en adviesdocumenten kwam het expliciet aan de orde. Het is zaak om hierop verder te bouwen en in het vervolg bouwstenen aan te reiken om de inhoud van deze samenwerking in de toekomst (nog) beter te kunnen vormgeven. De belangrijkste stap is het stimuleren van de waarden-dialogo om beter te kunnen aansluiten bij de behoeften van anderen, wederzijds begrip te creëren en gelijkwaardigheid te bevorderen.

"Ik heb veel van ons partnerschap met Prisma geleerd en met plezier aan ons project gewerkt. Ik hoop in de toekomst onze samenwerking voort te zetten." Ninja Lacey, Knowledge Broker, The Broker.

2. Politieke beleidsbeïnvloeding

Medio 2022 presenteerde minister Schreinemacher haar beleidsnota 'Doen waar Nederland goed in is'. Dat was ongeveer een half jaar na de verschijning van het regeerkoord. In aanloop naar de publicatie van de BHOS-beleidsnota heeft Prisma in samenwerking met haar leden verschillende kansen aangegrepen om haar visie uit te dragen en richting te geven aan het nieuwe beleidskader. We hebben zelfstandig of in samenwerking met leden en/ of andere samenwerkingsverbanden tijdens verschillende sleutelmomenten van ons laten horen.

We voerden lobbygesprekken met politici en ambtenaren, we leverden input tijdens consultatiesessies die bedoeld waren om het beleid vanuit de werkpraktijk te voeden en we formuleerden beleidsaanbevelingen op basis van de resultaten van het onderzoek van The Broker. Het was daarom mooi om te zien dat de rol van religie en samenwerking met religieuze actoren werd genoemd in de beleidsnota. Ook werd expliciet waardering uitgesproken voor Nederlandse ontwikkelingsorganisaties, die een grote bijdrage leveren aan het bevorderen van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden. Echter zagen we ook dat het in de nota balanceren was tussen Nederlandse

belangen en internationale verantwoordelijkheden. De reactie van Prisma was dan ook om te werken aan gelijkwaardige partnerschappen en de behoefte en vraag vanuit de ander leidend te laten zijn, zodat de impact van beleid kan worden vergroot.

Deze oproep, gecombineerd met de aanbeveling om rekening te houden met de religieuze context en de rol van betekenis die FBO's kunnen spelen, brachten wij naar voren in het kader van de te ontwikkelen Afrikastrategie, mensenrechtennota en Global Health strategie. Verschillende Prismaleden waren hierbij betrokken en leverden vanuit hun eigen expertise input. Bij de input voor deze strategieën proberen we als Prismaleden zoveel mogelijk de krachten te bundelen, om een eindeloze stroom aan input tegen te gaan en zwaarder wegende feedback te leveren.

Aansluiten bij de lokale context en de behoefte van de ander centraal stellen was ook een van de thema's die centraal stond tijdens de masterclass van Prisma bij de ChristenUnie (Stieneke van der Graaf). Tijdens deze masterclass werd Stieneke van der Graaf inhoudelijk bijgepraat over kwetsbare groepen (ouderen, mensen met een beperking, vrouwen, meisjes) en voedselzekerheid.

In 2022 heeft Prisma samengewerkt met de C8, een samenwerking en inhoudelijke uitwisseling tussen acht christelijke ontwikkelingsorganisaties en het CDA. Ook waren er nauwe contacten met de Wetenschappelijke Instituten van de christelijke politieke partijen.

In het kader van de campagne 'Adopteer een SDG' (SDG1) heeft Prisma gesproken met BHOS-woordvoerders van PvdA, CU en D66. We trekken hierin op met Red een Kind en Save the Children.

3. Religieuze geletterdheid

In het achterliggende jaar heeft Prisma zich opnieuw ingezet om aandacht te vragen voor het belang van religieuze geletterdheid bij organisaties en op het ministerie, onder andere tijdens verschillende dialoogsessies. Een van de belangrijkste *key takaways* uit het The Broker-onderzoek is dat FBO's een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan 'religieuze sensitiviteit' en 'context specifiek programmeren' bij het werk van andere organisaties.

Met de komst van de nieuwe speciaal gezant voor vrijheid van religie en levensovertuiging komt er op het ministerie ook steeds meer aandacht en ruimte voor dit thema. Het synthese rapport, de casestudies en het dialoogdocument, ontwikkeld in het traject met The Broker, zijn actief gedeeld binnen het ministerie. De nieuwe speciaal gezant, Bea ten Tusscher, was aanwezig op kantoor in

Utrecht om de Vice Versa religiespecial in ontvangst te nemen, en we hebben daarna ook de warme contacten onderhouden. Mevrouw Ten Tusscher geeft aan naast haar werkzaamheden rondom *Freedom of Religion and Belief* ook echt invulling te willen geven aan haar mandaat voor religieuze geletterdheid. Dat doet ze graag in samenwerking met religieuze organisaties en zo zijn er in het najaar verkennende gesprekken gevoerd om een bijdrage te leveren aan een praktische religie cursus voor ambtenaren. Dit plan wordt verder verkend en uitgewerkt in 2023.

Om het gesprek over religie, wereldbeelden en samenwerking met FBO's aan te jagen is Prisma gestart met een blogserie op haar website. Op deze manier willen wij op een laagdrempelige manier de dialoog stimuleren en de uitkomsten van het The Broker-onderzoek onder de aandacht brengen.

4. Leren, ondersteunen en samenwerken

Afstemming, leren en samenwerking zijn essentieel als het gaat over een goed functionerende vereniging. Het was onze ambitie om momenten te creëren waarin het effect van samenwerking groter is dan elk van de samenwerkende partijen afzonderlijk zouden kunnen bereiken.

“De samenwerking met Prisma op het gebied van beleidsbeïnvloeding is van grote waarde. In een sector met vele actoren en overlappende belangen is samenwerking essentieel. Prisma faciliteert deze samenwerking vanuit christelijke identiteit, waar we als christelijke organisaties in staat zijn een uniek en waardevol geluid te laten horen in Den Haag. Dorcas is dankbaar voor de rol die Prisma hierin vervult, en kijkt uit naar de komende jaren van vruchtbare samenwerking”. Jochem Duinhof, politiek adviseur Dorcas

Prisma heeft zich wederom ingezet ten behoeve van het versterken van haar lobby én het in beeld brengen van het werk van lidorganisaties. In nagenoeg alle Prisma-uitingen zoals artikelen en position papers werden casussen gebruikt van leden ter onderbouwing van de (lobby)boodschap. De beschikbare lobbycapaciteit hebben we naast het werken aan de specifieke lobbyfocus van Prisma ook ingezet ten behoeve van ondersteuning van individuele leden. Dit betrof veelal strategische advisering en de uitwerking van organisatie-specifieke lobby strategieën. In maart 2022 hebben we een nieuwe trainee in ons team verwelkomd, die naast het werk voor Prisma twee dagen per week werkzaam is bij ZOA.

Zoals aangegeven hebben steeds meer Prisma-leden een eigen lobbyist in dienst. Verschillende daarvan dragen structureel bij aan het werk van Prisma. Dit zorgt voor een vliegwielfconstructie: het stelt Prisma in staat om meer taken te kunnen oppakken, anderzijds zorgt het er ook voor dat een startende lobbyist eenvoudig zijn of haar weg vindt in de sector en gebruik kan maken van al bestaande contacten. Vanuit haar overkoepelende rol draagt Prisma bij aan kennisuitwisseling en wederzijds leren. Zo hebben we onder leiding van Jan Schinkelshoek en Sonja Volten nagedacht over effectief lobby voeren en gereflecteerd op verschillende ingebrachte casussen.

Leren, ondersteunen en samenwerking gelden niet alleen voor het lobby-netwerk. In 2022 waren er ook bijeenkomsten voor coördinatoren van lid-organisaties die betrokken zijn bij de strategische partnerschappen. Ook was er een bijeenkomst specifiek voor programmamedewerkers rondom het thema *shift the power*, verzorgd door Gerrit de Vries. Deze bijeenkomsten voorzien duidelijk in een behoefte, worden hooggewaardeerd, en zullen ook in de toekomst gecontinueerd worden.

Daarnaast zijn er in 2022 opnieuw edities van 't Verschil verschenen: (1) Op eigen benen; (2) de impact van een Kind; (3) Samen Sterker.

Een mooi voorbeeld van een succesvolle samenwerking tussen Prismaleden, die positief is gewaardeerd tijdens de evaluatie, en ook volgend jaar wordt voortgezet.

5. Communicatie

In het achterliggende jaar heeft Prisma zeven keer een lobby-update verstuurd aan haar leden, waarin zij op de hoogte zijn gebracht van lopende activiteiten. Deze update zorgt ervoor dat lidorganisaties betrokken zijn bij het werk van Prisma en hierover kunnen communiceren. Daarnaast hopen we dat de lobbyupdate leden ook uitnodigt om vragen te stellen en indien nodig aansluiting te zoeken bij bepaalde activiteiten om een christelijk geluid te laten horen in de OS-sector. De lobby update wordt positief ontvangen en het aantal ontvangers neemt nog steeds gestaag toe.

“Veel dank weer voor de lobbyupdate. Veel goede en bruikbare informatie.” Ontvanger lobbyupdate

Prisma heeft in het achterliggende jaar geparticipeerd in verschillende nationale en internationale (lobby)netwerken zoals Partos en Wo=Men. Ook zijn wij betrokken geweest bij het kennisplatform Religie and sustainable development/SDG (VU). Zo hebben we onder andere een presentatie gegeven van de resultaten van ons The Broker-onderzoek. Ook hebben we ons ingezet om zowel in de verbanden waarin we participeren als in de publieke opinie een christelijke stem over ontwikkelingssamenwerking te laten klinken. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het verschijnen van de nieuwe BHOS-beleidsnota, maar een ander mooi voorbeeld hiervan is ook de sessie die wij organiseerden voor journalisten naar aanleiding van berichtgeving in het ND over de impact van ontwikkelingssamenwerking. Tijdens deze bijeenkomst konden we in samenwerking met onze leden journalisten bijpraten over het werk dat wordt verricht.

2.2 Lessons learned en toekomstplannen

Reflecterend op het achterliggende jaar kunnen we constateren dat we een groei hebben doorgemaakt. Qua capaciteit zaten we – in vergelijking met voorgaande jaren – op onze maximale kracht. Er waren uitruilconstructies met verschillende leden, waardoor we meer werk konden oppakken en dit ook strategischer konden uitvoeren. Te denken valt aan de input die we leverden voor verschillende beleidsstrategieën en artikelen die werden geschreven in samenwerking met verschillende lidorganisaties. Belangrijk om deze samenwerkingen ook in de komende beleidsperiode te continueren. Er werd constructief samengewerkt en er was een grote participatie van leden bij verdiepende bijeenkomsten. We zijn dankbaar voor de betrokkenheid van onze leden en ervaren grote onderlinge verbondenheid.

Wat betreft het lobbywerk: het was een productief en succesvol jaar. We hebben gemerkt dat de uitvoer van onafhankelijk onderzoek een enorme *boost* heeft gegeven aan het lobbywerk in de richting van een grote variëteit aan stakeholders. Het geeft toegang tot relevante actoren, nieuwe kansen voor samenwerkingen en zorgt ervoor dat de organisatie zelf ook meer richting kan geven ten aanzien van het lobbythema. De uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoeken zijn verwerkt in de nieuwe (jaar)plannen. Maar de wens voor vervolgonderzoek is zeker aangewakkerd. Het komende jaar worden

er nog een aantal belangrijke beleidsdocumenten verwacht die richting geven aan het Nederlands Buitenlandbeleid. We zullen ons mede namens onze leden hard maken om 'omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' ook op het ontwikkelingssamenwerking dossier goed tot zijn recht te laten komen en om ons eigen lobbythema (nog) meer verankerd te krijgen in beleid.

De wereld staat voor grote internationale uitdagingen: rampen, oorlogen, honger, mensen op de vlucht. Prisma heeft als taak om samen met haar leden gestalte geven aan gerechtigheid en naastenliefde in woord en daad. We willen onze stem in de komende tijd helder en krachtig laten klinken in politiek en samenleving. Niet als 'roepstoeter', maar juist de dialoog aangaan met de ander. We willen gesprekken voeren op waardenniveau, over wereldbeelden en drijfveren van mensen werkzaam binnen de ontwikkelingssamenwerking. Als faith-based organisaties kunnen we hierin van grote toegevoegde waarde zijn. Door onze identiteit in te zetten als kompas, om verbindingen aan te gaan, bruggen te slaan en impact te bereiken tot in de haarvaten van samenlevingen. Zowel in de landen waarin we werken als ook in Nederland zelf, bijvoorbeeld als het gaat over een thema als 'draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking'. We zullen ons in het komende jaar, met andere betrokken partijen over dit vraagstuk buigen. Niet voor eigen gewin, maar uiteindelijk om tegemoet te komen aan de tekorten en noden van onze naasten, vanuit onze christelijke identiteit, in verbondenheid.

3 CPOE - Christelijk Platform Oost-Europa

Introductie

Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne had grote gevolgen voor dit land en omliggende landen. Het leed en de schade zijn groot en herstel zal tijd kosten. Veel CPOE-deelnemers pasten hun projecten aan en gingen over tot vormen van noodhulp. Het CPOE probeerde hierin een rol te vinden door organisaties te verbinden, bij elkaar te brengen en informatie te geven. De deelnemers zochten en vonden ook de verbondenheid met elkaar in de regelmatige ontmoetingen die het CPOE organiseerde. De situatie in Oekraïne bepaalde voor een groot deel de inzet van het CPOE in 2022. Daarnaast was het CPOE in 2022 bezig met het opstellen van een nieuwe strategie voor de komende jaren. Consultatie van de deelnemers om de richtingen te bepalen was belangrijk. Om de ambities uit de strategie uit te kunnen voeren werd besloten tot een aanstelling van 0,8 fte. Ten grondslag ligt een uitgesproken financieel commitment van een paar grotere deelnemers. Het CPOE hoopt begin 2023 tot voldoende financieel draagvlak te komen om de strategie uit te kunnen voeren. De strategie kent vier doelstellingen die zo samengevat kunnen worden: een blijvende ontmoetingsplaats voor deelnemers zijn, aantrekkelijk zijn voor potentiële deelnemers, meer delen van kennis en expertise waarin een grote rol voor de themagroepen is weggelegd en inbreng uit Oost-Europa nadrukkelijker zal zijn, het zichtbaar maken van het werk van deelnemers door gezamenlijke uitingen en het faciliteren van specifieke samenwerking tussen deelnemers.

Trainingen

Training Local Resource Mobilisation: voor 2022 was het plan om een LRM (Local Resource Mobilisation)-training in zes landen uit te rollen. Dit is beperkt gebleven tot twee landen. Wel zien we dat er in Moldavië en Roemenië voortgebouwd is op de goede basis die er al was. In november 2022 is een nieuwe groep gestart waarvan door 15 een stabiele deelname. Het CPOE gaf support in werving, informatie, advies en het online platform. We zagen de trainers in toenemende mate zelf deelnemers werven voor de training. Juist de impact van de oorlog in Oekraïne bevestigde de noodzaak om leiders te trainen; in 2022 werd de samenwerking tussen trainingsinstituut ILDC, Dorcas, Kom over en help en CPOE bekrachtigd waarvan LRM onderdeel uitmaakt. Het CPOE adviseerde ILDC over gebruik van het LRM-curriculum en gesprekken over support door CPOE vonden plaats. De verwachting is dat ILDC vanaf het voorjaar 2023 met de LRM-module start. Verwacht wordt dat Albanië in 2023 alsnog volgt met een eerste LRM-training. De trainers in Servië en Armenië zijn belast met andere bezigheden, vandaar dat er geen hoge verwachting is dat hier LRM-trainingen plaats gaan vinden.

Basistraining Nederland: vijf van de zes trainingen vonden plaats. De zesde (samenwerken met de lokale overheid) is verdaagd naar 2023. Van de 38 CPOE-deelnemers deden 13 organisaties mee. Hiermee is het beoogde percentage van 70 % van de deelnemers niet gehaald. Wel was de groepsgrootte telkens passend bij de gekozen werkvormen. De onderwerpen: impact van hulp, partnerschap en zelfredzaamheid (van individuen en organisaties) waren deels bezinnend, deels praktisch van aard en men kon in kleine groepen aan reflectie doen. De lessen uit de evaluatie zijn dat het goed is om te variëren in werkvormen, toepassing praktijk meenemen en meer toespitsen op kleine organisaties. Ondanks het niet behalen van 70% deelname, is het CPOE tevreden over het verloop, inzet van experts op thema's en de interactie met de deelnemers.

Bijeenkomsten

Het doel was om vier bijeenkomsten te organiseren die door tenminste 50% van de deelnemers met een acht of hoger zou worden gewaardeerd. Er is één fysieke bijeenkomst georganiseerd (Oekraïne symposium) en deze kreeg een goede waardering. De overige bijeenkomsten heeft het CPOE niet laten waarderen. Deze hadden in 2022 ook een ander karakter omdat online ontmoeting betrokkenheid had op verbondenheid met Oekraïne. Zo vonden er 4-5 online bijeenkomsten plaats

waar Oekraïne centraal stond. De themagroep Oekraïne (met gastdeelnemers) kwam zo'n tien keer bij elkaar om af te stemmen en uit te wisselen. Daarnaast was er een aantal werksessies rond de strategievorming waarbij mensen online aanhaakten. De opkomst hiervoor was wisselend. Ook trok het symposium nieuwe organisaties die (nog) geen deelnemer zijn. Met een aantal van hen is contact over mogelijke deelname.

Groepen

Het doel was om themagroepen te ondersteunen in verdere ontwikkeling in samenwerking en expertise. De themagroepen *Oekraïne* en *Rol van de kerk* hebben elkaar regelmatig ontmoet en werken toe naar inbreng vanuit Oost-Europa in hun bijeenkomsten in 2023. Voor beide zal dit zijn om een podium te geven aan leiders die op hun thema's inbreng hebben. Aangestuurd door de themagroepen wordt met elkaar een open gesprek gevoerd om te leren en werkwijzen te verbeteren. De themagroep *Kinderontwikkeling* is niet gestart met de geplande pilot, deze is naar 2023 verdaagd. De *RNG-Roma Netwerk Groep* heeft een overleg gehad, deelnemers waren ook betrokken bij hulp aan Oekraïense vluchtelingen.

Zichtbaarheid

In het voorjaar werd een opinie-artikel in het RD geplaatst naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne en inzet van CPOE-deelnemers in noodhulp. In het najaar werd een opinie-artikel in het RD opgenomen naar aanleiding van het Oekraïne symposium. Het symposium gaf mede aanleiding aan het CPOE om te bezinnen op een verdere rol in coördinatie van inzet voor Oekraïne. In 2023 zal hier verder naar gekeken worden.

Ledenwerving

Het doel was om in 2022 4-7 nieuwe deelnemers te werven. Dit is helaas niet gelukt. Er waren twee nieuwe deelnemers: SGP-I en Kerk in Actie. Er is in 2022 ook onvoldoende aandacht besteed aan het werven van nieuwe leden. We hopen hier in de nieuwe strategische periode meer aandacht aan te geven. Het CPOE weet vaak potentiële deelnemers te interesseren voor de bijeenkomsten, maar organisaties zijn aarzelend in het lid worden.

4 EO Metterdaad

Het jaar kenmerkte zich door de hoge inkomsten en bestedingen in het kader van de inval van Rusland in Oekraïne. Van de fondsen kwam 61% ten goede aan leden van Prisma. Deels wordt dit hogere aandeel verklaart uit de samenwerking van EO Metterdaad het Christelijk Noodhulp Cluster. Kom over en help was uitgenodigd hierin tijdelijke te participeren omdat zij reeds lange partnerrelaties had met Oekraïne.

Gert Bekebrede werkt voor 80% van zijn tijd onder verantwoordelijkheid van EO Metterdaad. Hij is daar primair verantwoordelijk voor de beoordeling van voorstellen en rapportages. In het kader van die taak heeft hij samen met het Hoofd EO Metterdaad projecten in Bangladesh bezocht om de context en de partnerorganisatie beter te leren kennen. De bevindingen zijn gedeeld met de betrokkenen.

5 Vereniging

5.1 De Algemene Ledenvergadering Prisma

Wij waren blij en dankbaar dat we dit jaar weer tweemaal fysiek bij elkaar konden komen. In de ALV van april was Prof. Kuiper onze gast en hebben we nagedacht over theologie en ecologie. Tevens werd Open Doors volledig lid van de Prisma vereniging en de jaarstukken van 2021 werden vastgesteld. In de december vergadering was Dr. Sara Kinsbergen onze gast. Het thema van haar lezing was 'Reflecties over identiteit en additionaliteit'. Zij sprak naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek van The Broker en benoemde de kracht van een netwerk met een kloppend hart van identiteit. Tijdens deze ALV werd ook het nieuwe strategische plan vastgesteld, evenals de begroting voor 2023. Het vergelijkend onderzoek tussen de Prisma leden onderling en een externe referentiegroep wordt in digitale groepen met elkaar besproken in 2023.

Tijdens de Algemene Vergadering van 14 december 2022 werd Gerben Heldoorn benoemd als bestuurslid en namen we afscheid van bestuurslid Klaas Harink.

5.2 Vergelijkend onderzoek

In 2022 is door een Prisma-vrijwilliger een vergelijkend onderzoek (benchmark) onder de Prismaleden uitgevoerd om de ontwikkelingen van met name de laatste zes jaar in kaart te brengen en ook de plaats binnen de hele sector Internationale Hulp te bepalen. Het onderzoek is uitgevoerd onder 19 van de 21 Prismaleden/participanten. De niet-Prismaleden waarmee vergeleken is zijn Oxfam Novib, Cordaid, MamaCash, WarChild en SIMAVI. Er is vooral gekeken naar de inkomsten- en uitgavenstructuur van de organisaties, zoals te vinden in de jaarrekeningen.

Het eindverslag heeft de titel Actief namens de achterban gekregen, omdat duidelijk is aangetoond, dat de Prismaleden sterk zijn geworteld in hun achterban. Dat blijkt niet alleen aan het relatief grote aandeel inkomsten uit de eigen achterban, maar ook aan de enorme inzet van vrijwilligers.

Het onderzoek wordt in de eerste helft van 2023 gepresenteerd aan de leden.

5.3 Bestuur

Het bestuur bestond in 2022 uit de volgende bestuursleden:

Dhr. D. van Steensel	Voorzitter	Onafhankelijk voorzitter
Dhr. H.C. Couprie	Secretaris	Namens Leprazending
Dhr. K. Harink	Penningmeester	Namens Verre Naasten
Dhr. C.T. Lukkien	Algemeen bestuurslid	Namens ZOA
Mw. R.F. Molenaar	Vicevoorzitter	Namens Woord en Daad

Het bestuur is in 2022 bij elkaar gekomen en heeft deze onderwerpen besproken:

4 februari	Voorlopig financieel resultaat 2021 Terugblik ALV 10 december 2021 Uitkomsten deelnemersonderzoek CPOE Open Doors volledig lidmaatschap
25 maart	Jaarverslag en jaarrekening 2021 Rapport kascontrolecommissie Notitie Benchmark Agenda ALV woensdag 20 april 2022

- 17 juni Concept-notulen ALV 20 april 2022
Uitwerking groeps gesprekken strategieplan
Planning Strategieplan Prisma 2023-2026
CPOE strategieplan 2022-2026
Opvolging Klaas Harink
- 16 september Presentatie onderzoek The Broker door Charlotte
Toezichthoudersbijeenkomst 9 november 2022
Gesprek stuurgroep CPOE
ALV 14 december 2022, concept agenda
Terugblik bijeenkomst met directeuren 31 augustus 2022
- 18 november Kadernotitie strategisch plan
Jaarplan en begroting 2023
Vergelijkend onderzoek Prisma-leden
Terugblik toezichthoudersbijeenkomst 9 november 2022
Concept reglement kascommissie
Lidmaatschap International Justice mission
Agenda ALV 14 december 2022

5.4 Leden Prisma

Per 31 december 2022 heeft Prisma 17 leden:

3 participanten:

En een aspirant lid:

5.5 Prisma Klachtencommissie

De klachtencommissie heeft de volgende samenstelling:

H. Paul	Voorzitter
M. van Ginkel	Financieel expert
L. Amende	Juridisch expert
H. Hagoort	Plaatsvervangend voorzitter
P. van den Bosch	Plaatsvervangend lid juridisch/HRM
Vacature	

Er zijn in 2022 geen klachten ontvangen. De klachtencommissie is bij elkaar geweest d.d. 1 juni 2022 en heeft het reglement aangevuld met een privacy artikel en een privacyverklaring. Tevens zijn de reglementen van de verschillende deelnemers doorgenomen. De Algemeen Directeur faciliteert deze onafhankelijke commissie.

5.6 Mensen en Middelen

Prisma richt zich op bezinning en belangenbehartiging waarvan lobby het belangrijkste onderdeel is. De gemiddelde formatie bestaat in 2022 uit 3,98 fte die op de loonlijst staan, behalve de coördinator CPOE die door Dorcas wordt doorbelast. De laatste kolom geeft het aantal fte van drie functionarissen die werkzaamheden voor derden verrichten.

Functie	Prisma	Door derden doorbelast	Aan derden doorbelast
Algemeen directeur	0,57	-	-
Directiesecretaresse/officemanager	0,20	-	-
Lobbyist Tearfund / Prisma	-	0,20	-
Trainee lobby Prisma / ZOA	0,50	-	0,33
Controller/systeembeheerder	0,20	-	-
Project specialist EO Metterdaad	-	-	0,80
Adjunct-directeur/Coördinator beleid beïnvloeding	0,68	-	0,06
Coördinator CPOE	-	0,44	-
	2,15	0,64	1,19
Totaal Prisma		3,98	

5.7 Toelichting bij de stafinzet

De formatie is behoorlijk constant. Manuel Voordewind is bij ons begonnen als trainee voor de lobby en is per 1 januari 2022 in dienst bij Tearfund getreden en heeft nog voor één dag per week bij Prisma gewerkt voor een jaar. De aanstelling van Charlotte Ariese wordt per 1 januari 2023 iets verhoogd in verband met haar advieswerk voor World Vision, ZOA en Dorcas. In 2022 is Jonathan Don als nieuwe trainee voor lobbywerkzaamheden aangesteld. Hij wordt door ZOA voor twee dagen

per week ingezet voor het programma We are Able. Een programma waar meerdere Prisma leden deel aan nemen. De lobbyisten van Dorcas en World Vision werken 1 dag per week voor Prisma programma's en Charlotte Ariese ondersteunt het lobby werk/het ontwikkelen van een lobby-strategie van beide organisaties. Het bestuur heeft in het afgelopen jaar besloten de informele rol die Charlotte Ariese had in de organisatie te veranderen in een formele rol als adjunct-directeur.

6 Jaarrekening 2022

6.1 Algemene toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen

De jaarrekening is zoveel mogelijk opgesteld op basis Richtlijn 640 voor “Organisaties-zonder-winststreven” van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Alle bedragen zijn opgenomen in euro.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs: waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de vereniging. Door het bestuur en de leden kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende subsidies en andere fondsen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Lasten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten en voor zover ze verschuldigd zijn aan medewerkers respectievelijk de belastingautoriteit. De pensioenregeling is verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Pensioenregeling

Prisma is vrijwillig aangesloten bij het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn PFZW. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Prisma heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen.

6.2 Balans

	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Hard- en software	1.494	1.832
Vlottende activa		
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>		
Overige vorderingen	3.684	2.247
Liquide middelen	520.228	547.494
Totale activa	<u>525.407</u>	<u>551.573</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	325.000	445.000
Algemene reserve	133.411	41.076
	<u>458.411</u>	<u>486.076</u>
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen	34.067	31.202
Kortlopende schulden		
Loonheffing en pensioenpremie	3.775	2.171
Overige kortlopende schulden	29.154	32.124
	<u>32.929</u>	<u>34.295</u>
Totale passiva	<u>525.407</u>	<u>551.573</u>

6.3 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten			
Contributie	242.675	240.000	233.340
Subsidies	-	-	5.000
Doorbelaste salariskosten	100.487	105.000	120.575
Overige baten	54.169	51.000	61.976
Totaal baten	397.331	396.000	420.891
Lasten			
Bezinning / Training	15.719	27.000	11.209
Positioneringskosten	34.943	36.700	30.846
Lonen en salarissen	310.297	314.800	313.457
Overige personeelskosten	20.050	21.500	15.031
Huisvestingskosten	7.973	7.300	6.571
Kantoorkosten	6.309	5.400	7.264
Externe advisering	21.541	9.000	21.541
Bestuurskosten en AV	3.388	3.000	2.198
Overige uitvoeringskosten	1.911	9.600	3.809
Totaal lasten	422.131	434.300	411.926
Resultaat boekjaar	-24.800	-38.300	8.965
Resultaatbestemming			
Toevoeging / onttrekking aan:			
Mutatie bestemmingsfondsen			
Bestemmingsfonds CPOE /LRM	2.866	(6.600)	(47)
Mutatie reserves			
Dotatie aan (onttrekking uit) Algemene reserve	120.000	13.000	(50.000)
Dotatie aan (onttrekking uit) Continuïteitsreserve	(120.000)	(13.000)	50.000
Resultaat ten bate (laste) van alg. reserve Prisma	(27.666)	(31.700)	9.012
Totaal resultaatbestemming	(24.800)	(38.300)	8.965

Voor de reguliere activiteiten van Prisma is dit dus een verlies van € 27.666 over 2022.

6.4 Toelichting op de balans

Mutatieoverzicht vast activa

	Hard- en software	Inventaris	totaal
Stand per 1 januari 2022			
Aanschafwaarden	4.166	1.731	5.897
Cumulatieve afschrijvingen	-2.539	-1.526	-4.065
Boekwaarde	<u>1.627</u>	<u>205</u>	<u>1.832</u>
Aanschafwaarden			
Investerings	849	-	849
Desinvesteringen	-	-	-
	<u>849</u>	<u>-</u>	<u>849</u>
Mutaties			
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-982	-205	-1.187
	<u>-982</u>	<u>-205</u>	<u>-1.187</u>
Saldo mutaties	<u>-133</u>	<u>-205</u>	<u>-338</u>
Stand per 31 december 2022			
Aanschafwaarden	5.015	1.731	6.746
Cumulatieve afschrijvingen	-3.521	-1.731	-5.252
Boekwaarde	<u>1.494</u>	<u>-</u>	<u>1.494</u>
Afschrijvingspercentages:	<u>33%</u>	<u>33%</u>	

Liquide middelen

De vereniging Prisma belegt de banktegoeden niet in aandelen of obligaties. Deposito's kunnen worden aangegaan als het rendement daarvan significant hoger is dan de spaarrekening met een variabele rentevergoeding. In 2022 was dat wederom niet het geval. ABNAMRO heeft de negatieve spaarrente op saldi boven de € 100.000 inmiddels afgebouwd. In 2022 heeft Prisma € 1513 aan negatieve rente betaald.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
ABN AMRO Bank		
-BestuurRekening	44.844	45.046
-Sparrekening	65.015	92.015
-VermogensSparrekening	410.000	410.000
Kas	370	433
Saldo per 31 december	<u>520.228</u>	<u>547.494</u>

Continuïteitsreserve

Conform het vastgestelde beleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden ter hoogte van de begrote lasten van het betreffende jaar. De begrote apparaatskosten waren in 2022 afgerond € 434.000. Daarom is € 11.000 uit de continuïteitsreserve gedoteerd aan de Algemene reserve. In de bestuursvergadering van 18 november 2022 is geconcludeerd dat de risico's zijn verminderd en is besloten om deze reserve terug te brengen naar 75% van de begroting.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Saldo per 1 januari	445.000	395.000
Dotatie aan (onttrekking uit) algemene reserve	(11.000)	50.000
Verlaging continuïteitsreserve 75%	(109.000)	-
Saldo per 31 december	<u>325.000</u>	<u>445.000</u>

Algemene reserve

Het bestuur heeft de doelstelling om de baten en lasten met elkaar in evenwicht te houden, waarbij jaarlijkse fluctuaties acceptabel zijn. Het negatieve resultaat over 2022 na mutatie bestemmingsfondsen is ruim € 13.000 minder dan het begrootte tekort. Deze reserve neemt toe door de mutatie vanuit de continuïteitsreserve.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Saldo per 1 januari	41.076	82.064
Dotatie aan (onttrekking uit)	11.000	(50.000)
Verlaging continuïteitsreserve 75%	109.000	-
Mutatie volgens Resultaatbestemming	(27.666)	9.012
Saldo per 31 december	<u>133.411</u>	<u>41.076</u>

Bestemmingsfondsen

Het Christelijk Platform Oost-Europa (CPOE) heeft een eigen stuurgroep met een eigen budget die verder onder verantwoordelijkheid van Prisma opereert. Het saldo van inkomsten en uitgaven blijft beschikbaar voor het CPOE en wordt om die reden opgenomen als bestemmingsfonds.

	Per ultimo 2021	Inkomsten	Uitgaven	Per ultimo 2022
CPOE	31.202	42.825	-39.959	34.067
Totaal	<u>31.202</u>	<u>42.825</u>	<u>-39.959</u>	<u>34.067</u>

Loonheffing en pensioenpremie

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Loonheffing	-	1.776
Pensioenpremie	3.775	395
Saldo per 31 december	<u>3.775</u>	<u>2.171</u>

Het pensioenfonds stuurt geen voorschotnota meer, maar een factuur op basis van de aangeleverde gegevens uit de loonadministratie. De nota wordt om die reden een maand later betaald dan de eerdere jaren.

Overige kortlopende schulden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Reservering vakantietoeslag	10.188	8.155
Reservering vakantiedagen	7.724	8.858
Vooruit ontvangen gelden	9.498	12.500
Overige kortlopende schulden	1.744	2.611
Saldo per 31 december	<u>29.154</u>	<u>32.124</u>

Het beleid is om overuren/ vakantiedagen zoveel mogelijk te compenseren resp. op te nemen. Dit is voor de meeste werknemers gerealiseerd.

De facturen voor de intervisiegroepen zijn in 2022 verstuurd, de uitgaven zijn deels in 2023. Om die reden zijn inkomsten deels op 2023 geboekt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Prisma heeft een huurovereenkomst met het Dienstencentrum PKN in Utrecht. Prisma is per 01-02-2020 verhuisd Prisma naar een kleinere ruimte en met een jaarhuur van € 6.500 geïndexeerd conform CPI. De huidige periode loopt tot 01-02-2024.

6.5 Toelichting op de Staat van baten en lasten

Prisma maakt een uitsplitsing naar de kostendragers. Salariskosten en direct toerekenbare kosten worden direct op de kostendrager weg geboekt. De verdeling van algemeen toerekenbare kosten is op basis van de bruto salariskosten van de medewerkers die fulltime of parttime voor de betreffende activiteit werkzaam zijn.

Budgetlijn Kostendrager	Afwijking t.o.v. de begroting Toelichting
Contributies 101%	
Prisma	De leden betalen contributie volgens een verdeelsleutel gebaseerd op de gemiddelde omzet van twee jaren plus een vaste voet die gelijk is voor alle leden.
CPOE/LRM	De leden van de sectie CPOE zijn niet allen lid van de vereniging Prisma. Zij betalen een contributie ter dekking van de kosten die voor de sectie gemaakt worden. De sectie CPOE past een staffel toe voor de berekening van de contributie. De inkomsten waren hoger dan begroot.
Doorbelaste kosten personeel 96%	
Algemeen	De bijdrages die we ontvangen voor personeel dat werkzaamheden verricht voor andere organisaties en daarmee niet direct bijdraagt aan de realisatie van de Prisma doelstellingen zijn afgesplitst van de overige baten. Baten worden genomen in het jaar dat de kosten gemaakt zijn. Het betreft salariskosten en kosten die direct betrekking hebben op de betreffende werknemer.
ZOA / EO	Prisma heeft een overeenkomst kosten Gemene Rekening voor de werkzaamheden die voor EO-Metterdaad (0,8 fte) en ZOA (0.40 fte t/m 29 februari 2024). Daarnaast heeft Prisma bijgedragen aan de ontwikkeling van het lobby beleid bij ZOA.
Overige baten 106%	
Prisma	Deelnemers aan de intervisiegroepen betalen een bijdrage aan de kosten daarvan. Tien leden hebben elk een bijdrage van € 3.000 betaald voor de bijlage in het Nederlands Dagblad waar hun werk voor het voetlicht kwam. Dit was hoger dan begroot. Tevens is een bijdrage van de belastingdienst ontvangen voor loonkosten.
Bezinning / training 58%	
Prisma	Het betreft de kosten de intervisiegroepen met stafmedewerkers van de aangesloten lidorganisaties en de bijeenkomst met de Raden van Toezicht. De kosten waren beduidend lager dan begroot. De bijeenkomsten met secretaresses en communicatiemedewerkers zijn niet doorgedaan, wel de leersessie met programmamedewerkers.
CPOE/LRM	Kosten voor LRM zijn lager dan begroot. De vrijgevallen gelden zijn aangewend voor een groot symposium over de situatie in Oekraïne.
Positionering 95%	
Prisma	Het betreft voornamelijk de twee ND-bijlages. Er loopt een discussie rond de teruggave van de BTW.
Lonen en salarissen 99%	
Algemeen	Salariskosten worden toegerekend aan kostenplaatsen op basis van de bestede uren of vastgelegd percentage in de overeenkomst kosten gemene rekening. Deze kosten zijn inclusief de aan Prisma doorbelaste salariskosten voor de CPOE-coördinator.

Budgetlijn	Afwijking t.o.v. de begroting
Kostendrager	Toelichting

Directiebezoldiging

Algemeen directeur is de heer H. Feenstra. De arbeidsovereenkomst is aangegaan per 1 januari 2018. De directeur heeft een dienstverband van 0,57 fte. Het brutosalaris is gebaseerd op schaal 14-10 van het BBRA.

De in de arbeidsovereenkomst afgesproken onkostenvergoeding van € 3.600 is omgezet in een bruto vergoeding van € 3.752 en een netto algemene vergoeding van € 1.380 vallend onder de werkkostenregeling. Daarnaast vindt er een vergoeding plaats van kosten op declaratiebasis waarbij voor woon-/werkverkeer een maximum geldt van € 12 per dag. De penningmeester heeft de declaraties van de directeur geaccordeerd.

Overige personeelskosten	93%
---------------------------------	------------

Algemeen	Kosten voor reizen en thuiswerken worden vergoed declaratiebasis. Verder vallen hier de opleidingskosten, ziektekostenverzekering ed. onder.
----------	--

Huisvestingskosten	105%
---------------------------	-------------

Algemeen	Geen opmerking.
----------	-----------------

Kantoorkosten	117%
----------------------	-------------

Algemeen	Hogere kosten door de vergoeding voor IT-apparatuur thuiswerken, een webcam voor grotere bijeenkomsten en kosten negatieve rente.
----------	---

Externe advisering	239%
---------------------------	-------------

Prisma	Na het vaststellen van de begroting is besloten om een de eindbetaling aan The Broker volledig aan 2022 te belasten.
--------	--

Bestuurskosten en ALV	113%
------------------------------	-------------

Prima	Geen bijzonderheden.
-------	----------------------

Overige uitvoeringskosten	20%
----------------------------------	------------

Prisma	Alleen in het kader van EO Metterdaad is gereisd en voor een klein deel aan Prisma belast, de andere geplande reizen zijn niet doorgegaan.
--------	--

6.6 Resultaatbestemming

Het resultaat is negatief € 24.800. Middels de mutatie op de bestemmingsreserves wordt € 2.866 toegevoegd aan het bestemmingsfonds van het CPOE. Hierdoor wordt er € 27.666 onttrokken aan de algemene reserve van Prisma. De dotatie van de continuïteitsreserve aan de algemene reserve is iets lager dan begroot. In de begroting is uitgegaan van een onttrekking uit de Algemene reserve van € 31.700. Het tekort is dus opnieuw minder. Dit is met name toe te schrijven aan de lagere kosten voor bezinning en overige uitvoeringskosten, terwijl de variatie bij de lonen en salarissen en externe advisering grotendeels gecompenseerd werden door de variatie in de baten.

6.7 Ondertekening

De jaarrekening is vastgesteld en goedgekeurd in de bestuursvergadering van 24 maart 2023 en in de algemene ledenvergadering van 19 april 2023.

Dhr. D. van Steensel

Dhr. C.T. Lukkien

Dhr. H. Feenstra

6.8 Mededeling Kascommissie

Op verzoek van en, in afwijking van het reglement, benoemd door het bestuur van Vereniging Prisma hebben wij de jaarrekening van de Vereniging over het boekjaar 2022 in lijn met het reglement Kascommissie onderzocht.

De jaarrekening 2022 sluit met de volgende totalen:

Reserves:

Continuïteitsreserve € 325.000

Algemene reserve € 133.411

Baten € 397.331

Lasten € 422.131

Resultaat € - 24.800

Onze vragen en opmerkingen ten aanzien van de jaarrekening hebben wij op 12 april 2023 besproken met directeur Haaije Feenstra en controller Gert Bekebrede. De bespreking heeft in een goede sfeer plaatsgevonden en de vragen van de onderzoekers zijn naar tevredenheid beantwoord.

De kascommissie bestond uit de volgende onafhankelijke financieel deskundigen:

Piet Jan Keijmel

Piet Nobel

6.9 Begroting 2023

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2023	2022	2021
Baten			
Contributie	286.600	242.675	233.340
Subsidies	-	-	5.000
Doorbelaste salariskosten	111.000	100.487	120.575
Overige baten	73.800	54.169	61.976
Totaal baten	471.400	397.331	420.891
Lasten			
Bezinning / Training	24.800	15.719	11.209
Positioneringskosten	40.600	34.943	30.846
Lonen en salarissen	368.500	310.297	313.457
Overige personeelskosten	27.900	20.050	15.031
Huisvestingskosten	9.800	7.973	6.571
Kantoorkosten	6.100	6.309	7.264
Externe advisering	-	21.541	21.541
Bestuurskosten en AV	3.800	3.388	2.198
Overige uitvoeringskosten	9.600	1.911	3.809
Totaal lasten	491.100	422.131	411.926
Resultaat boekjaar	-19.700	-24.800	8.965
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsfondsen	0	2.866	(47)
Dotatie (onttrekking) Algemene reserve	(43.000)	120.000	(50.000)
Dotatie (onttrekking) Continuïteitsreserve	43.000	(120.000)	50.000
Resultaat ten bate (laste) van alg. reserve Prisma	(19.700)	(27.666)	9.012
Totaal resultaatbestemming	-19.700	-24.800	8.965

In het komende jaar is lobby en positionering opnieuw een belangrijk focuspunt voor Prisma. Dat is onder andere zichtbaar in de loon- en positioneringskosten van Prisma. Er is onder andere geïnvesteerd in een nieuwe trainee (junior lobbyist) en er zijn uitruilconstructies en samenwerkingen met diverse Prismaleden ten aanzien van lobby en advocacy. De junior trainee is per 1 maart 2023 drie dagen werkzaam voor ZOA. Dit is terug te zien in de doorbelaste loonkosten bij de inkomsten van Prisma. De andere – meer formele - samenwerkingen zijn op basis van uitruil van uren. Te denken valt aan de samenwerking met Dorcas en World Vision. Zoals eerder opgemerkt is het The Broker onderzoek inmiddels afgerond, maar de uitkomsten zijn nog steeds uiterst actueel en bruikbaar met het oog op te ontwikkelen activiteiten in 2023.

We zijn dankbaar om te kunnen melden dat de bezinnings-, intervisie en trainingsactiviteiten op volle sterkte kunnen worden uitgevoerd. Er is een grote betrokkenheid van leden op het bezinnings-, intervisie en trainingswerk van Prisma. Om te kunnen voorzien in de toenemende behoefte heeft Charlotte de intervisiegroep 'young professionals' van Haaije overgenomen.

Ook CPOE heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De ambities zoals opgenomen in het strategische plan hebben geleid tot een forse (fte) investering in het CPOE. Dit om gestelde groeidoelstellingen te kunnen behalen.

Ook de samenwerking met EO-Metterdaad wordt in 2023 gecontinueerd.

De meersjarenstrategie van Prisma maakt inzichtelijk dat we voor uitdagingen staan. Te denken valt aan secularisatie, maatschappelijke onrust, economische ontwikkelingen, toenemend aantal rampen en crises, die impact kunnen hebben op het werk van de vereniging en haar lidorganisaties, desondanks bemerken we ook een sterke behoefte aan echt contact tussen mensen, oprechte betrokkenheid en verbinding. Ook met de verre naaste in nood. We hopen de ambities voor het komende jaar/ jaren – met een enthousiast en bevlogen team – in verbondenheid met onze leden te kunnen verwezenlijken en gezamenlijk gestalte te geven aan gerechtigheid en naastenliefde.

De dotatie van € 64.000 uit de continuïteitsreserve aan de algemene reserve is het gevolg van het gewijzigde beleid t.a.v. de hoogte van de continuïteitsreserve. Het begrote tekort voor de vereniging is € 19.700 en wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van Prisma die naar verwachting per ultimo 2023 op € 68.700 zal sluiten.

Lijst met afkortingen

ALV	Algemene LedenVergadering
BHOS	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
CPOE	Christelijk Platform Oost-Europa
FBO's	faith-based organisaties
LRM	Local Resource Mobilization
OS	Ontwikkelingssamenwerking
PKN	Protestantse Kerk Nederland
SDG's	Sustainable Development Goals
VU	Vrije Universiteit